

Bijlage VMBO-GL en TL
2012

tijdvak 2

maatschappijleer 2 CSE GL en TL

Tekstboekje

tekst 1

Wat wordt bedoeld met voetbalvandalisme?

Voetbalvandalisme is het verstoren van de openbare orde of het plegen van strafbare feiten rondom een voetbalwedstrijd of op weg daarnaartoe.

Overlast tijdens voetbalwedstrijden

- 5 Voetbalvandalisme zorgt voor veel overlast in de buurt van het stadion of in de stad waar een wedstrijd is. In een kleine gemeente wordt bijna het hele plaatselijke politiekorps ingezet wanneer er risicosupporters worden verwacht bij een thuiswedstrijd. Daardoor kunnen er dus niet altijd agenten ter plekke zijn als er bij de inwoners in die plaats iets gebeurt. Ook kost het voetbalvandalisme de
10 overheid veel geld.

Kosten voetbalvandalisme

Voetbalvandalisme kost veel geld, omdat de overheid moet meebetalen aan:

- het inzetten van politie bij wedstrijden;
- het aanpassen van stadions;
- 15 – het loon van de clubstewards;
- de kosten van supportersbegeleiding naar het buitenland;
- het herstellen van leeggehaalde winkels, vernielde bushaltes en ingeslagen autoruiten.

Wat doet de overheid aan voetbalvandalisme en ernstige overlast?

- 20 Op 1 september 2010 is de Wet maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast in werking getreden, dit wordt ook wel de voetbalwet genoemd. Door deze wet hebben burgemeesters en officieren van justitie extra bevoegdheden om preventief in te grijpen bij voetbalvandalisme en aanhoudende ernstige overlast van groepen of individuen. Ook kan herhaalde
25 groepsoverlast van kinderen onder de 12 jaar worden bestreden.

Bevoegdheden burgemeester

- De burgemeester kan een gebiedsverbod, meldingsplicht of groepsverbod opleggen aan personen die in groepsverband of individueel herhaaldelijk de openbare orde verstoren. Deze bevoegdheden zijn een aanvulling op de
30 mogelijkheden die de burgemeester al heeft om op te treden tegen voetbalvandalisme of ernstige overlast.

naar: www.rijksoverheid.nl van 2011

tabel 1

Aangehouden supporters door politie, OM, rechter

	2005-2006			2006-2007			2007-2008			2008-2009			2009-2010		
	politie	OM	rechter	politie	OM	rechter	politie	OM	rechter	politie	OM	rechter	politie	OM	rechter
in behandeling	174	430	112	194	164	107	109	161	99	277	253	69	272	162	54
sepot	916	52		359	61		320	29		431	67		106	26	
proces verbaal (politie)	909			605			727			861			441		
geldboete	398	173	26	254	137	21	162	209	26	307	172	33	131	84	27
taakstraf	4	12	33	6	13	63	8	19	74	20	21	80	2	8	41
dagvaardden (OM)		242			230			309			228			161	
strafoplegging rechter			53			24			23			19			14
vrijspraak rechter			18			15			87			27			25

naar: CIV Jaaroverzicht seizoen 2009-2010, www.civ-voetbal.com

tekst 2

Een relschopper aan het woord:

“Hooligans kan je vergelijken met een bende. Men heeft een eigen kledingstijl en er is sprake van een zekere mate van leiders en organisatie. Drugsgebruik speelt bij mij niet direct een rol bij het rellen, ook al kan ik me voorstellen dat dat
5 bij bijvoorbeeld meelopers wel het geval is. Het rellen doe ik vooral vanuit het groepsgevoel; voor de kick. Ik kan daar echt van genieten.”

Typen ordeverstoorders

Er worden twee typen ordeverstoorders onderscheiden: de notoire¹⁾ ordeverstoorder en de gelegenheidsverstoorder. De notoire ordeverstoorder
10 veroorzaakt stelselmatig overlast op verschillende plekken. De gelegenheidsverstoorder doet dit af en toe en is te zien als meeloper. De notoire ordeverstoorders bestaan uitsluitend uit mannen. Ze zijn al vaak veroordeeld voor openlijke geweldpleging, maar ook voor andere feiten
15 (geweldsmisdrijven, vermogensmisdrijven, verkeersmisdrijven en misdrijven in het kader van de Opiumwet of de Wet Wapens en Munitie). Onder de notoire ordeverstoorders zijn vooral leden uit harde kernen van hooligans te vinden. Het is opmerkelijk dat geweld tegen anderen bij veel notoire ordeverstoorders onderdeel is geworden van hun levensstijl; zij hebben een pro-criminele houding.

noot 1 notoire = beruchte

naar: enige fragmenten uit de publicatie 'Ordeverstoringen en groepsgeweld bij evenementen en grootschalige gebeurtenissen: scherpste en alertheid.' (2010), www.hetccv.nl van 30 juli 2011

tekst 3

Aboutaleb uit kritiek op voetbalwet

De voetbalwet, die het gemakkelijker moet maken om hooligans aan te pakken, is te beperkt. Dat zegt de Rotterdamse burgemeester Ahmed Aboutaleb (PvdA). Hij wil eerder optreden tegen relschoppers dan de wet toestaat.

De wet werd vorige maand goedgekeurd door de Eerste Kamer. Het idee erachter is dat burgemeesters meer middelen krijgen om op te treden tegen relschoppers, bijvoorbeeld door het opleggen van gebiedsverboden of een meldplicht.

Aboutaleb betreurt het dat burgemeesters pas mogen optreden als er sprake is van 'herhaaldelijke verstoring van de openbare orde', zo zegt hij in een vrijdag verschenen interview met NRC Handelsblad. "Als hooligans volgende week met Feyenoord meegaan naar Gent kan ik niet zeggen: komt niets van in, lever je paspoort maar in." Ook het aanpakken van spreekkoren kan pas in een heel laat stadium, zegt Aboutaleb.

naar: dossiers.nieuws.nl van 20 augustus 2010

tekst 4

Politie opnieuw in de fout tegen supporters

Steeds vaker moeten fanatieke Ajacieden via de rechter hun onschuld bewijzen naar aanleiding van optredens van de politie. Het meest recente voorbeeld is dat van vijftien Ajacieden die deze week werden vrijgesproken. Zij werden aangehouden op de avond van de wedstrijd Ajax-Juventus in februari 2010 op
5 verdenking van samenscholing, onder meer omdat zij paraplu's bij zich hadden. Het regende die avond.

Sinds november 2009 houdt de politie steeds vaker Ajacieden aan terwijl naderhand blijkt dat hier geen goede reden voor was. De ombudsman liet eerder al weten het optreden van de politie in Sportsbar Alcatraz op de avond voor
10 Ajax-Feyenoord onbehoorlijk te vinden. Het café werd zonder reden omsingeld en de aanwezigen moesten een voor een naar buiten komen om te worden gefouilleerd en ter controle hun identiteitsbewijs afgeven. De ombudsman beval de politie om de verzamelde gegevens te verwijderen uit justitiële informatiesystemen.

15 Daar voegde de ombudsman aan toe dat hij zorgen had over de behandeling van voetbalsupporters door de politie. Uit eigen beweging werden twee vervolgonderzoeken gestart. Het rapport werd door Ajaxfans met gejuich ontvangen.

20 Concluderend is het prima dat wordt ingegrepen als Ajacieden over de schreef gaan, maar dan moet de politie zich zelf ook aan de wet houden.

Voetbalsupporters hebben geen positief imago. Door dit soort acties wordt dat stigmatiserende¹⁾ beeld versterkt – de beschuldiging komt op de voorpagina van de krant, het bericht over vrijspraak niet – terwijl juist de acties van de politie vraagtekens oproepen.

noot 1 stigmatiseren = de leden van een bepaalde groep krijgen een negatief stempel opgedrukt.

naar: www.ajaxlife.nl van 17 juni 2011